

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Sžk/34/2019
Identifikačné číslo spisu: 6018200808
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Příbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6018200808.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): REGOS s. r. o., so sídlom Dúbravská cesta 1793/2, 841 04 Bratislava - mestská časť Karlova Ves, IČO: 36 640 638, zastúpený: Právne centrum s. r. o., Advokátska spoločnosť so sídlom Mýtna 42, 811 05 Bratislava, IČO: 36 698 873, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, so sídlom Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica, IČO: 00 151 866, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-2-Ku z 12. novembra 2018 a č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-3-Ku z 12. novembra 2018, konajúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského sudu v Banskej Bystrici sp. zn. 23S/153/2018-90 z 19. marca 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/153/2018-90 z 19. marca 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) napadnutým uznesením podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-2-Ku z 12. novembra 2018 a č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-3-Ku z 12. novembra 2018.

2. Napadnutými rozhodnutiami žalovaný, ako príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 3 ods. 1 a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/2013 Z. z.“) a podľa § 4 ods. 1 zákona č. 523/2013 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2013 Z. z.“) a podľa § 67 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej

len „zákon č. 543/2002 Z. z.“), podal na základe žiadosti spoločnosti CONCEPT MINERALS, s. r. o., Kopernica 225, 967 01 Kremnica (právny predchodca žalobcu) vyjadrenie podľa § 9 ods. 1 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z. č. OSZP1-2013/03005-Ku zo dňa 24.10.2013. V tomto vyjadrení, podanom pre účely konania o určenie chráneného ložiskového územia Hliník nad Hronom I. (konanie bolo vedené na Obvodnom banskom úrade Banská Bystrica), okrem iného žalovaný uviedol, že parcely č. KN-C 3159/12 a 3163/1 v k. ú. Y. sa nachádzajú v krajine, kde platí prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. na hranici s územím európskeho významu Suť. Ďalej uviedol, že prípadné dobývanie ložiska Hliník nad Hronom I. je v rozpore s povinnosťou štátu zabezpečiť ochranu a priaznivý stav biotopov na uvedenom území európskeho významu.

3. Následne žalovaný oznámil opravu chyby vo svojom vyjadrení č. 2013/03005-Ku zo dňa 24.10.2013 písomnosťou č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-2-Ku zo dňa 12.11.2018, ktorú označil ako upovedomenie. Žalovaný uviedol, že v jeho vyjadrení č. 2013/03005-Ku zo dňa 24.10.2013 sa na druhej strane v prvom odstavci v treťom riadku text „...v krajine, kde platí prvý stupeň ochrany...“ nahrádza textom „...na území CHKO Štiavnické vrchy, kde platí druhý stupeň ochrany...“ a na konci textu sa vypúšťajú slová: „Príloha: - mapa chránených území a navrhovaného CHLÚ Hliník nad Hronom I.“ Vypúšťa sa príloha.

4. Správny súd po oboznámení sa s obsahom predložených administratívnych spisov, s obsahom správnej žaloby a vyjadrením žalovaného k správnej žalobe dospel k záveru, že žalobca sa domáha preskúmania zákonnosti upovedomení žalovaného, ktoré označil a považoval v správnej žalobe za rozhodnutia, ktoré nie sú spôsobilým predmetom súdneho prieskumu. Správny súd preto správnu žalobu žalobcu podľa § 98 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) ako neprípustnú odmietol.

5. V odôvodnení rozhodnutia správny súd uviedol, že sa nestotožnil so žalobcovým označením predmetu súdneho prieskumu ako upovedomenia žalovaného o oprave rozhodnutia vyhodnotením upovedomení. Písomnosti žalovaného podľa správneho nespĺňajú kritériá nastavené pre individuálny administratívno-právny akt rozhodnutia. Vychádzajúc z ustanovenia § 9 zákona č. 543/2002 Z. z. je zrejmé, že žalovaný vystupoval v konaniach (právoplatne skončených, iniciovaných právnym predchodcom žalobcu) o určenie chráneného ložiskového územia Hliník nad Hronom I. a o určenie dobývacieho priestoru Hliník nad Hronom II. (vedené Obvodným banským úradom Banská Bystrica) ako dotknutý orgán, ktorého úlohou je uplatňovanie záujmov ochrany prírody a krajiny formou vyjadrenia alebo stanoviska. Takýto administratívno-právny akt je opatrením orgánu verejnej správy - dotknutého orgánu, ktorý má predbežnú a procesnú povahu, predstavuje podklad pre konečné rozhodnutie príslušného orgánu verejnej správy. V prejednávanej veci žalobca ako rozhodnutia označil upovedomenia žalovaného, ktorými bola vykonaná oprava vyjadrenia žalovaného ako dotknutého orgánu. Keďže za rozhodnutie nie je možné považovať vyjadrenie dotknutého orgánu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z., nemožno za rozhodnutie považovať ani vyjadrenie - opatrenie, ktorým sa toto opravuje.

6. Správny súd mal za to, že vyjadrenie v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. nie je rozhodnutím s konštitutívnymi účinkami a vzhľadom na jeho procesný charakter sa jeho zákonnosť preskúmava až v spojení s konečným rozhodnutím, pre ktoré predstavuje podklad. Zákonný rámec pre takýto postup predstavuje aj § 27 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy správny súd na návrh žalobcu posúdi i zákonnosť skôr vydaného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, z ktorého preskúmané rozhodnutie alebo opatrenie vychádza, alebo bolo preň skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie záväzné a ak skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie nebolo samostatne možné preskúmať správnym súdom podľa § 6 ods. 2 SSP.

7. Ďalej uviedol, že keďže stanovisko, resp. vyjadrenie dotknutého orgánu je opatrením procesnej povahy a nie je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, rovnako nie je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu ani opatrenie - upovedomenie o jeho oprave.

8. Navyše v prejednávanej veci boli konanie o určenie chráneného ložiskového územia Hliník nad Hronom I. a konanie o určenie dobývacieho priestoru Hliník nad Hronom II., pre ktoré žalovaný vydal vyjadrenia ako dotknutý orgán a ktoré boli predmetom opravy, právoplatne skončené tak, že bolo určené chránené ložiskové územie a bol určený dobývací priestor. Preto sú upovedomenia o oprave vyjadrení vo vzťahu ku konečným a už právoplatným rozhodnutiam bez významu a žalobca nimi ani nemôže byť ukrátený na svojich právach.

9. Pokiaľ žalobca poukazoval na konanie o povolenie banskej činnosti - otvárkou, prípravy a dobývania výhradného ložiska bentonitu v dobývacom priestore Hliník nad Hronom II., ktoré je vedené na Obvodnom banskom úrade Banská Bystrica a vyjadroval nesúhlas s postupom Obvodného banského úradu Banská Bystrica, tieto námietky a vyjadrený nesúhlas presahujú rámec žalobcom nastoleného súdneho prieskumu v tejto veci. Pokiaľ žalobca nesúhlasí s postupom Obvodného banského úradu Banská Bystrica v nadväznosti na vyjadrenie žalovaného ako dotknutého orgánu, v ktorom určil stupeň ochrany prírody a krajiny odlišne ako v konaniach, ktoré konaniu o povolenie banskej činnosti predchádzalo (a vyjadrenie žalovaného vydané pre účely konania o povolení banskej činnosti nebolo predmetom súdneho prieskumu v tomto súdnom konaní), svoj nesúhlas musí vyjadriť len relevantnými právnymi prostriedkami.

10. Správny súd dospel k záveru o neprípustnosti súdneho prieskumu, preto nerozhodoval ani o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe.

11. Keďže správny súd správnu žalobu odmietol, v zmysle § 170 písm. a) SSP rozhodol tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Správny súd nezistil dôvody na aplikáciu ustanovenia § 171 SSP, a to pre vyvodenie zodpovednosti za procesné zavinenie odmietnutia žaloby alebo pre vyvodenie zodpovednosti za procesné zavinenie vzniku trov konania, ktoré by inak neboli vznikli.

II.

12. Proti uzneseniu správneho súdu podal sťažovateľ riadne a včas kasačnú sťažnosť z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f), g), h) a j) SSP a navrhol aby kasačný súd zrušil uznesenie správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok.

13. Sťažovateľ nesúhlasil so všetkými troma výrokmi uznesenia, považoval ho za nezákonné a vecne nesprávne a mal za to, že súd dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom a podanie žalobcu bolo nezákonne odmietnuté.

14. Správny súd mal porušiť zásadu rovnosti strán tým, že pred svojím rozhodnutím vo veci nedoručil žalobcovi vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe z 22. decembra 2018, čím porušil ust. § 106 SSP a znemožnil žalobcovi reagovať na argumentáciu žalovaného.

15. Ďalej namietal, že správny súd rozhodol na neverejnom pojednávaní napriek tomu, že žalobca priamo v žalobe žiadal o nariadenie ústneho pojednávania, čím došlo k porušeniu ust. § 107 ods. 1 písm. a) SSP.

16. Nesúhlasil ani so závermi správneho súdu, ktorý mal za to, že žalobca sa domáhal preskúmania upovedomení žalovaného, ktoré nie sú spôsobilým predmetom súdneho prieskumu. Sťažovateľ uviedol, že správny súd je povinný každé podanie posudzovať podľa obsahu a bez ohľadu na to, či napadnutý správny akt považuje súd za rozhodnutie, alebo opatrenie a v tejto súvislosti podporne odkázal na nález ÚS SR sp. zn. PL. ÚS 21/2018.

17. Sťažovateľ mal za to, že sťažnostný bod podľa § 440 ods. 1 písm. j) je naplnený tým, že podanie bolo správnym súdom nezákonne odmietnuté a poukázal na rozsiahlu judikatúru ÚS SR sp. zn. III. ÚS 24/2010, sp. zn. III. ÚS 283/2010, sp. zn. I. ÚS 354/2008 a mal za to, že napadnuté správne akty nemôžu v teste zákonnosti obstáť a odkázal na rozsudky NS SR sp. zn. 4Sžf/77/2014, 6Sžf/115/2014.

Tiež odkázal na uznesenia ÚS SR, týkajúceho sa odmietnutia preskúmania neformálnych vyjadrení, alebo oznámení, ktoré môžu mať za následok ujmu na subjektívnych právach, a to II. ÚS 381/2014 a II. ÚS 766/2014.

18. Sťažovateľ poukázal na viacero bodov uznesenia správneho súdu, ktoré boli prebraté z vyjadrenia žalovaného a ku ktorým sa žalobca vyjadriť nemohol, napriek tomu si ich správny súd osvojil. Tieto tvrdenia považuje sťažovateľ za absurdné a nelogické a má za to, že napadnuté správne akty sú výsledkom postupu žalovaného, ktorý považuje za zneužitie práva.

19. Sťažovateľ mal za to, že žalovaný porušil precedenčnú zásadu, ako aj princíp právnej istoty ako aj doktrína legitímneho očakávania a hrozí mu vznik značnej majetkovej škody a rozhodnutím správneho súdu bol porušený aj princíp proporcionality a záverom požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti.

III.

20. Napriek výzve správneho súdu sa žalovaný k podanej žalobe nevyjadril.

IV.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný preskúmal uznesenie krajského súdu v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c/, ods. 2 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP) a že ide o uznesenie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 2 SSP), vo veci v zmysle § 445 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

22. Predmetom kasačného prieskumu bolo uznesenie správneho súdu, ktorý postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-2-Ku z 12. novembra 2018 a č. OU-BB-OSZP1-2018/030375-3-Ku z 12. novembra 2018.

23. Podľa § 2 ods. 1 SSP; v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 2 ods. 2 SSP; každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

25. Podľa § 3 ods. 1 písm. b) a c) SSP; na účely tohto zákona sa rozumie

b) rozhodnutím orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý je formálne označený ako rozhodnutie alebo je za rozhodnutie považovaný podľa osobitného predpisu a zakladá, mení, zrušuje alebo deklaruje práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby, alebo sa jej priamo dotýka,

c) opatrením orgánu verejnej správy správny akt vydaný orgánom verejnej správy v administratívnom konaní, ktorým sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby a právnickej osoby priamo dotknuté.

26. Podľa § 6 ods. 1 SSP; správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v

ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 27 ods. 1 SSP; pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy správny súd na návrh žalobcu posúdi i zákonnosť skôr vydaného rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, z ktorého preskúvané rozhodnutie alebo opatrenie vychádza, ak bolo preň skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie záväzné a ak skôr vydané rozhodnutie alebo opatrenie nebolo samostatne možné preskúmať správnym súdom podľa § 6 ods. 2. Ak orgán verejnej správy, ktorý vydal skoršie rozhodnutie alebo opatrenie, nie je v konaní pred správnym súdom žalovaným, má postavenie účastníka konania podľa § 32 ods. 3 písm. c).

28. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z.; tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom dlhodobo zabezpečiť zachovanie prírodnej rovnováhy a ochranu rozmanitosti podmienok a foriem života, prírodných hodnôt a krás a utvárať podmienky na trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a na poskytovanie ekosystémových služieb, berúc do úvahy hospodárske, sociálne a kultúrne potreby, ako aj regionálne a miestne pomery.

29. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.; ochranou prírody a krajiny sa podľa tohto zákona rozumie starostlivosť štátu, právnických osôb a fyzických osôb o voľne rastúce rastliny, voľne žijúce živočíchy a ich spoločenstvá, prírodné biotopy, ekosystémy, nerasty, skameneliny, geologické a geomorfologické útvary, ako aj starostlivosť o vzhľad a využívanie krajiny. Ochrana prírody a krajiny sa realizuje najmä obmedzovaním a usmerňovaním zásahov do prírody a krajiny, podporou a spolupracou s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ako aj spolupracou s orgánmi verejnej správy.

30. Podľa § 9 ods. 1 písm. h) a i) zákona č. 543/2002 Z.z.; orgán ochrany prírody je dotknutým orgánom v konaniach podľa osobitných predpisov vo veciach ochrany prírody a krajiny, najmä ak ide o h) vydanie rozhodnutia o určení, zmene a zrušení chráneného ložiskového územia, i) vydanie rozhodnutia o určení, zmene a zrušení dobývacieho priestoru.

31. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.; orgán ochrany prírody ako dotknutý orgán uplatňuje záujmy ochrany prírody a krajiny najmä formou vyjadrenia alebo iného stanoviska k činnosti podľa osobitného predpisu (ďalej len "vyjadrenie").

32. Podľa § 81 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.; na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Podľa § 81 ods. 2 písm. a) zákona č. 543/2002 Z. z.; všeobecné predpisy o správnom konaní s výnimkou ustanovení o miestnej príslušnosti sa nevzťahujú na vydanie vyjadrenia podľa § 9.

34. Kasačný súd k prvému sťažnostnému bodu, v ktorom sťažovateľ namietal, že správny súd mal porušiť zásadu rovnosti strán tým, že pred svojím rozhodnutím vo veci nedoručil žalobcovi vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe, čím mal porušiť ust. § 106 SSP a týmto postupom znemožnil žalobcovi reagovať na argumentáciu žalovaného uvádza, že tento postup správneho súdu bol v súlade so zákonom, nakoľko z ustanovenia § 106 ods. 1 SSP vyplýva, že správny súd zašle žalobcovi vyjadrenie žalovaného k žalobe len v prípade, ak nerozhodne vo veci bez nariadenia pojednávania. Čo bol práve tento prípad.

35. K ďalšiemu sťažovateľom namietanému postupu správneho súdu, kedy sťažovateľ namietal, že správny súd rozhodol na neverejnom pojednávaní napriek tomu, že žalobca priamo v žalobe žiadal o nariadenie ústneho pojednávania, čím došlo k porušeniu ust. § 107 ods. 1 písm. a) SSP uvádza kasačný súd, že obdobne ako je odôvodnené vyššie, tak práve v prejednávanej veci došlo k situácii kedy správny súd vo veci pojednávanie nenariadil, a to nakoľko žalobu odmietal z dôvodu nesplnenia podmienok konania.

36. Vo zvyšných namietaných bodoch sa kasačný súd plne stotožňuje s odôvodnením správneho súdu a

nevidí dôvod rozširovať ho nad uvedený rámec. Z uvedených dôvodov považoval kasačný súd právne závery správneho súdu, že napadnuté správne akty sú predbežnej povahy, ktoré nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu, za vecne správne. Keďže správna žaloba voči takýmto rozhodnutiam alebo opatreniam orgánov verejnej správy je podľa § 7 ods. 1 písm. e/ SSP neprípustná, postupoval krajský súd v súlade so zákonom, keď žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP odmietol.

37. Po preskúmaní uznesenia správneho súdu v medziach sťažnostných bodov dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju postupom podľa § 461 SSP zamietol.

38. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže sťažovateľ v tomto konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi v zásade neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.